

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: الهیات و معارف اسلامی - تاریخ فرهنگ ملل (چندبخشی) ۱۲۲۰۲۵۲

۱- معنای اصطلاحی خلافت چیست؟

۱. سلطان اعظم ۲. وکیل، نایب و بدیل

۳. جانشین رسول خدا در اجرای احکام شرعی ۴. ریاست عامه در امور دین و دنیا به نیابت از رسول خدا

۲- کدام یک از گروههای زیر در قرشی بودن خلیفه اتفاق نظر ندارند و می گویند حدیث «الائمہ من قریش» متواتر نیست؟

۱. انصار ۲. خوارج ۳. معتزله ۴. شیعه

۳- چه کسانی با مقایسه قدرت خلیفه با پاپ، آن دو را همانند دانسته اند؟

۱. ابن بطوطه و ابن خلدون ۲. یاقوت حموی و ابن جوزی

۳. ابن مسکویه و ابن خلدون ۴. قلشندی و مقریزی

۴- مورخانی مانند ماوردی، بیرونی و ابن خلدون، چه صفاتی را برای خلیفه برشمرده اند که در صورت نبود این صفات اطاعت مسلمانان از خلیفه منتفی می شد؟

۱. علم، عدالت، کفایت، سلامت حواس و قرشی بودن

۲. سیادت، فقاہت، کفایت، عالم بودن و سلامتی جسمی

۳. عرب بودن، فقیه بودن، کفایت، سلامتی جسمی و روحی

۴. عالم بودن، متشرع بودن، عادل بودن، سلامت حواس و قرشی بودن

۵- گزینه معرف علامات خلافت را انتخاب کنید.

۱. سکه، بیعت، خاتم ۲. خطبه، بیعت، برده ۳. سکه، برده، خاتم ۴. برده، خاتم، قضیب

۶- کدام یک از فرمانروایان مغرب، هم لقب امیرالمومنین و هم خلیفه را برای خود به کار برد؟

۱. محمد بن یوسف بن الاحمر ۲. یوسف بن تاشفین

۳. عبدالؤمن بن علی ۴. عبدالرحمن بن رستم

۷- نخستین فردی که در خلافت عباسی وزیر خوانده شد، چه نام داشت؟

۱. ابوسلمه خلال ۲. ابومسلم خراسانی ۳. خالد برمکی ۴. یحیی برمکی

۸- ماوردی، کدام گزینه را به عنوان وظایف و اختیارات وزیر تفویض ذکر نکرده است؟

۱. دخالت مستقیم در امور قضایی ۲. رسیدگی به امور مظالم

۳. حق دخالت در اموال بیت المال ۴. واسطه میان خلیفه و مردم

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: الهیات و معارف اسلامی - تاریخ فرهنگ ملل (چندبخشی) ۱۲۲۰۲۵۲

۹- کدام یک از دولتهای مستقل زیر در عصر دوم عباسی، وزیری برای خود و وزیری برای خلیفه گماشتند؟

۱. سلجوقیان ۲. آل بویه ۳. سامانیان ۴. صفاریان

۱۰- نهاد وزارت در چه دوره‌ای و در عهد کدام خلیفه و وزیر از حیث شکوه، نفوذ و کثرت مال رشد چشمگیری یافت؟

۱. نیمه قرن دوم، هارون، جعفر برمکی
۲. آغاز قرن چهارم، مقتدر، ابن فرات
۳. اواخر قرن چهارم، راضی، ابن رائق
۴. قرن سوم، مأمون، فضل بن سهل

۱۱- در دوران کدام یک از خلافت‌ها، قدرت وزیران از مرز قدرت وزیران تنفیذی فراتر نمی‌رفت؟

۱. امویان اندلس ۲. امویان ۳. عثمانیان ۴. فاطمیان

۱۲- منصب حاجب توسط چه کسی ایجاد شد؟

۱. عمر ۲. معاویه ۳. مروان ۴. هارون

۱۳- کدام وزیر و از سوی کدام خلیفه به سبب گسترش نفوذ و قدرتش به سلطان ملقب شد؟

۱. امین، فضل بن ربیع
۲. مأمون، فضل بن سهل
۳. جعفر برمکی، هارون الرشید
۴. ابن مقله، مقتدر

۱۴- تدبیر امور سپاه، دفاع از حریم دین اسلام و جبايت خراج و گردآوری زکات از وظایف کدام نوع امارت است؟

۱. امارت استکفاء ۲. امارت استیلاء ۳. امارت خاصه ۴. امارت اختصاصی

۱۵- نخستین دیوانی که در اسلام پدید آمد، چه نام داشت؟

۱. دیوان خراج ۲. دیوان جند ۳. دیوان رسائل ۴. دیوان عطاء

۱۶- چه کسانی به ترتیب مأمور عربی سازی دیوانهای شام و عراق از سوی عبدالملک بن مروان شدند؟

۱. سرجون بن منصور، سلیمان بن سعد
۲. سلیمان بن سعد، حجاج بن یوسف
۳. صالح بن عبدالرحمن، زادن
۴. حجاج بن یوسف، عبدالرحمن بن اشعث

۱۷- رسیدگی به امور املاک دولتی مانند اجاره دادن، اجاره کردن و خرید و فروش از وظایف کدام دیوان بود؟

۱. دیوان نفقات ۲. دیوان جهیزه ۳. دیوان ضیاع ۴. دیوان صوافی

۱۸- کدام گزینه از وظایف صاحب برید محسوب نمی‌شود؟

۱. ناظر و بازرس خلیفه
۲. رابط میان والیان و خلیفه
۳. اجرای فرامین صاحب منصبان حکومت
۴. نظارت بر ارسال مکاتبات رسمی

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: الهیات و معارف اسلامی - تاریخ فرهنگ ملل (چندبخشی) ۱۲۲۰۲۵۲

۱۹- کدام یک از وسایل ارتباطی برید نسبت به دیگر طرق ارتباطی چندان مورد اعتماد نبود؟

۱. ارتباطات زمینی
۲. ارتباطات هوایی
۳. ارتباطات آبی
۴. ارتباط از طریق دود و آتش

۲۰- در تشکیلات کدام دوره و دولت، شرطه به دو نوع کبری و صغری تقسیم شده بود؟

۱. فاطمیان
۲. امویان اندلس
۳. موحدین
۴. ممالیک

۲۱- تفکیک امر ولایت و قضاوت از سوی کدام خلیفه صورت گرفت؟

۱. عمر بن خطاب
۲. عمر بن عبدالعزیز
۳. معاویه
۴. ابوبکر

۲۲- کدام فقیه به علت دخالت دولت در امور قضایی، از تصدی منصب قضاء خودداری کرد؟

۱. یحیی بن اکثم
۲. ابن ادریس ازدی
۳. ابوحنیفه
۴. احمد بن ابی دؤاد

۲۳- نخستین و آخرین خلیفه عباسی که به مظالم نشست، به ترتیب کدام خلفا بودند؟

۱. هارون، مقتدر
۲. منصور، معتصم
۳. مأمون، واثق
۴. مهدی، مهتدی

۲۴- کتابت درست و شرعی عقود میان طرفین قرارداد و گواهی در برابر قاضی از آنچه در حضورشان به وقوع پیوسته بود، از وظایف کدام یک از دستیاران قاضی بود؟

۱. عدول
۲. اعوان
۳. کاتب
۴. جلواز

۲۵- کدام گزینه از وظایف نقیب خاص محسوب نمی شود؟

۱. حفظ انساب
۲. تعزیر و اندرز خطاکاران
۳. سرپرستی اموال یتیمان
۴. دور داشتن صاحبان انساب از زورگیری به مردم عادی

۲۶- کدام یک از افراد زیر حسبیه را «امر به معرف و نهی از منکر» تعریف کرده و آن را وظیفه حاکم مسلمین دانسته است؟

۱. ابن تیمیه
۲. ابن اخوه قرشی
۳. ابن خلدون
۴. قلقشندی

۲۷- بنابر شواهد تاریخی، کدام دوره را می توان به عنوان زمان شکل گیری حسبیه دانست که طی آن متصدی ویژه ای برای این امر تعیین گردید؟

۱. عمر بن خطاب
۲. معاویه بن ابی سفیان
۳. منصور عباسی
۴. عمر بن عبدالعزیز

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: تاریخ تشکیلات اسلامی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: الهیات و معارف اسلامی - تاریخ فرهنگ ملل (چندبخشی) ۱۲۲۰۲۵۲

۲۸- کتاب «معالم القربه فی احکام الحسبه» اثر کیست؟

۱. جهشیاری   ۲. قدامه بن جعفر   ۳. ابن اخوه قرشی   ۴. ابن قیم الجوزیه

۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر به درستی مبین «مهم ترین نهادهای مشورتی دربار صفوی» است؟

۱. مجمع جانقی و مجمع هشت بهشت   ۲. باب عالی و مجمع صدور
۳. مجلس بهشت آیین و مجمع جانقی   ۴. مجمع هشت بهشت و مجمع عالی قاپو

۳۰- در تشکیلات دوره صفوی، کدام صاحب منصبان، به عنوان «ارکان چهارگانه دولت صفوی» شناخته می‌شوند؟

۱. قورچی باشی، قوللر آقاسی، ایشیک آقاسی باشی دیوان اعلی و تفنگچی آقاسی
۲. قورچی باشی، قوللر آقاسی، ایشیک آقاسی باشی دیوان اعلی و توپچی باشی آقاسی
۳. واقعه نویس آقاسی، قورچی باشی، تفنگچی آقاسی و ایشیک آقاسی باشی دیوان اعلی
۴. دیوان بیگی، قوللر آقاسی، ایشیک آقاسی باشی دیوان اعلی و توپچی باشی آقاسی